

Pusan Pulinat

LAPPEENRANNAN SEUDUN LUONNONSUOJELUYHDISTYS ry:n JÄSENKIRJE 2026
Tiedote PDF-muodossa: <https://www.sll.fi/lappeenranta/pusan-pulinat/>

*Viime kesänä yhdistys retkeili kolmesti Tuosan rehevässä saarella.
Neliökilometrin atlasruudulle kertyi lopulta huima määrä kasveja,
kaikkiaan 322 lajia! Valokuva: Anu Saarinen.*

Suomen luonnonsuojeluliitto
Lappeenranta

Saimaan luonnonsuojelukeskus
Katariinantori 6, 53900 LAPPEENRANTA

Yhdistys kuuluu Etelä-Karjalan piirin kautta Suomen luonnonsuojeluliittoon

Yhdistyksen hallitus vuonna 2026

Puheenjohtaja: *Kimmo Saarinen*, puh. 040 721 4108, kimmo.saarinen@sll.fi

Hallituksen jäsenet: *Eija-Hilkka Anttila, Raija Aura, Salla Huuskonen, Marjaana Karhu, Martti Karhu, Jari Kiljunen, Sointu Laine, Anne Sahala ja Pertti Siilahti*

Anolan keto luonnonsuojelijoiden osaomistukseen

Viime keväänä luonnonsuojeluyhdistys ja luonnonsuojelupiiri tekivät yhdessä maakaupan, jossa Joutsenon Anolan kylässä sijaitseva arvokas pistiäisketo siirtyi puolittain piirin omistukseen. Yhdistykselle aiemmin tehty lahjoitus mahdollisti osaltaan maakaupan, joka jouhevoittaa merkittävästi kedon avartamista. Kedolle ja sen reunalle kasvaneita varjostavia puita päästään poistamaan mahdollisesti jo tulevan talven aikana. Vuotuiset niittotalkoot jatkuvat kuten ennenkin, ensi kesänä kedolla operoidaan elokuun 25. päivä. Muita toimintavuoden tapahtumia löydät sivuilta 4–7. Mahdollisia tapahtumapäivityksiä kirjaamme yhdistyksen viime vuonna uusituille verkkosivuille, josta löytyy nyt myös taustatietoja yhdistyksen hoitamista perinnebiotoopeista sekä linkkejä erinäisille luontosivustoille.

Vaan enpä malta olla palaamatta hetkeksi Tuosan kasvatlaskartoitukseen viime kesänä. Neliökilometriruudun valinta osoittautui täysosumaksi, sillä tuloksena oli peräti 322 kasvilajia – ruutuhan nousi liki Pappilanniemen tasolle (338 lajia)! Atlasretkien havaintojakin pääsee kurkkaamaan verkkosivujen ”Mennyttä toimintaa” alta.

Kuten Martti Karhu viereisellä sivulla tiivistää, Konnunsuolle saatiin pitkäjänteisen toiminnan myötä vertaistään hakeva lintukosteikko. Sen sijaan pari vuotta työstettyä Lappeenrannan kaupungin metsäohjelmaa vielä odotellaan. Toivottavasti hiljaiselo viestii ennakkolupausten mukaisesti vahvasti monimuotoisuutta huomioivasta ohjelmasta. Sitä odotellessa reipasta talvenjatkoa ja luontorikasta vuotta kaikille!

Kimmo Saarinen, puheenjohtaja

Päätösasiakirja

Sivu 1 (1)

Todistus kirjaamisasiassa tehdystä ratkaisusta, jota on haettu

Kohteen muut voimassaolevat kirjaamistiedot näkyvät lainhuuto- tai rasisitustodistuksella.

Kiinteistötunnus:	405-558-2-41	Rekisteröintipvm:	1.1.2009
Nimi:	Hiekkapelto	Kokonaispinta-ala:	0,2089 ha
Rekisteriyksikkölaji:	Tila	Maapinta-ala:	0,2089 ha
Kunta:	Lappeenranta (405)		
Arkistoviite:	29:54 (Joutseno)		

Lainhuuto

Omistusosuus:

1/1

Omistajat:

Suomen luonnonsuojeluliitto Etelä-Karjala ry

Konnunsuon Kotasaarelle saatiin lintukosteikko vuosikymmenen vaikuttamistyön tuloksena

Martti Karhu

Karri Kuitusen vuosina 2010–2012 tekemä linnustoselvitys osoitti Konnunsuon ympäristöineen arvokkaaksi lintualueeksi. Monimuotoisuuden taustalla on suotuisa eliömaantieteellinen sijainti sekä monille lintulajeille sopivat elinympäristöt. Vuonna 2024 Konnunsuon alue saikin kansainvälisesti merkittävän lintualueen (IBA) aseman.

Konnunsuon suojelualueen perustaminen vuonna 2011 myötävaikutti ja osaltaan mahdollisti Kotasaaren lintukosteikon perustamisen. Noin 180 hehtaarin lintukosteikko sijoittuu suojelualueeseen kuuluvan Hyvättilänsuon länsipuolelle. Kosteikko ehti olla turpeenkaivuualuetta yli kolmen vuosikymmenen ajan. Turvetta oli suossa 3–5 metriä ja sen alla lähes kymmenen metriä paksu savikerros, joka mahdollisti entisen suoaltaan vettämisen.

Vuonna 2015 luonnonsuojelupiiri ja Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys (EKLY) tekivät Metsähallituksen Luontopalveluille esityksen lintukosteikon perustamisesta aikanaan turpeenkaivuusta vapautuvalle alueelle. Asiasta neuvoteltiin Ympäristöministeriön ja Maa- ja Metsätalousministeriön välillä. MH-Metsätalous Oy halusi perustaa alueelle metsätaloutta palvelevan koeviljelmän, mutta lintujen onneksi Luontopalveluiden näkemys kosteikon perustamisesta vei voiton. Luonnonsuojelupiirin ja lintutieteellisen yhdistyksen kustantama linnustoselvitys oli tärkeä kortti neuvotteluissa, joissa päädyttiin luonnon kannalta myönteiseen lopputulokseen.

Päätös kosteikon perustamisesta tehtiin vuonna 2019 ja kosteikkosuunnitelma valmistui vuonna 2022. Maanrakennustyöt käynnistyivät heti sen perään ja valmista oli jo vuoden lopussa.

Kotasaaren kosteikko lienee pinta-alaltaan suurin Suomeen rakennetuista lintukosteikoista. Lintujen lukumäärät ja lajimäärät ovat jo valmistumisen jälkeisinä vuosina olleet lupaavia. Laji- ja lukumääriä hallitsevat puolisuokeltajasorsalinnut, esimerkiksi sinisorsapareja on ollut 30–40. Sorsalintuja kosteikolla pesii yli kymmenen lajia. Yhteensä havaittuja pesimälajeja on kahden viime vuoden aikana ollut 30–40. Runsaslukuisin pesimälaji on naurulokki, vuonna 2025 noin 600 parin voimin. Myös ruskosuohaukka on kosteikolle vakiintunut pesijä, niitä oli viime vuonna kolme paria.

Kosteikolla tapahtuvaan vesilintujen metsästykseen pääsimme myös vaikuttamaan lähes haluamallemme tavalla. Kosteikko on lähtökohtaisesti rakennettu vesilintujen pesimis- ja levähdysalueiksi – eikä metsästystä varten, kuten paikallinen metsästysseura asian pääosin näki.

Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri ja lintutieteellinen yhdistys tulevat jatkossakin toimimaan yhteistyössä MH-Luontopalveluiden kanssa kosteikon hoitoon liittyvissä tehtävissä. Ilolla voidaan todeta, että vuosikymmenen jatkunut määrätietoinen vaikuttamistyö tuotti luonnon kannalta tässä kohteessa ja tällä kertaa hyvän lopputuloksen!

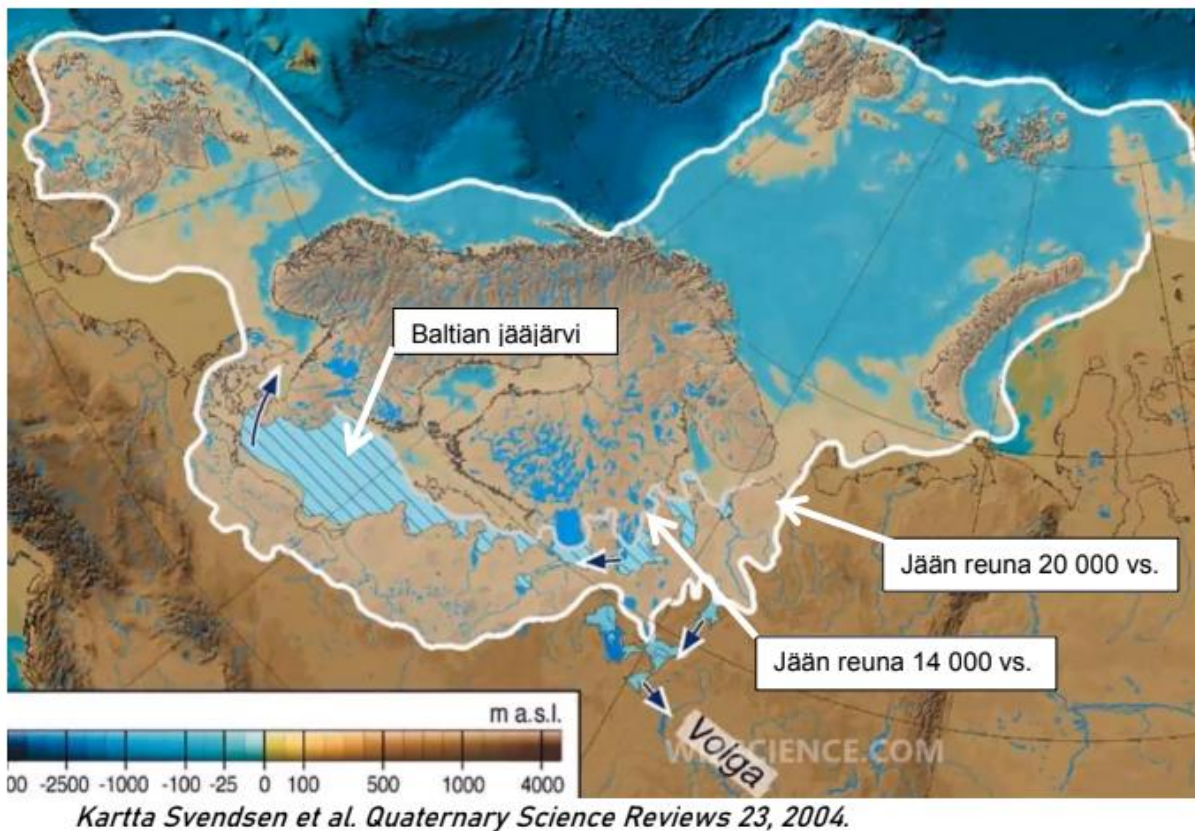

Yhdistyksen tapahtumakalenteri 2026

HELMIKUU

LUENTO: Saimaannorpan alkuperä Saimaalla ti 17.2.2026 klo 18 – Lappeenranta, Kaakkois-Suomen Martat (Valtakatu 45)

Matti Hakulinen on lupautunut esittelemään norpan elinolosuhteita järvihistorian näkökulmasta. Esityksessä on kaksi pääteemaa, alkuperään liittyvät jääjärvet idässä sekä Saimaan ja miksei Päijänteenkin altaiden norpan elinpiirit altaiden kuroutumisten jälkeen noin 9 500 vuotta sitten. Silloin nykyiset norpparikkaat eteläiset järivialtaat olivat varsin suppeita, mutta pohjoisessa ainakin osin laajempia. Lämpökausikin lienee norppaa koetellut.

MAALISKUU

Kevätvuosikokous ja LUENTO: Lappeenrannan kaupunkilinnut ma 9.3.2026 klo 17:30 – Lappeenranta, Saimaan luonnonsuojelukeskus (Katariinantori 6)

Klo 17:30 yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous.

Klo 18 alkaen piirin aluepäällikkönä viime vuoden loppuun työskennellyt luontokartoittaja **Jari Kiljunen** kertoo Lappeenrannan kaupungin lintumaailmasta.

HUHTIKUU

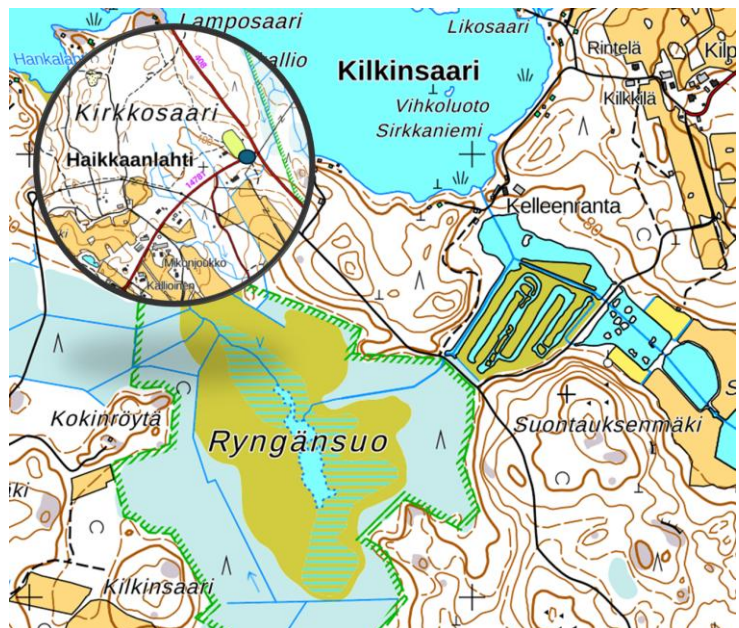
LUENTO: Katsaus saimaanlohen nykytilaan ti 14.4.2026 klo 18 – Lappeenranta, Kaakkois-Suomen Martat (Valtakatu 45)

Saimaalla elävä järvilohi luokitellaan äärimmäisen uhanalaiseksi. Mitä järvilohelle kuuluu, miltä sen tulevaisuus näyttää ja mitä toimenpiteitä sen pelastamiseksi on meneillään? Ajankohtaiskatsauksesta vastaavat johtava kalatalousasiantuntija **Teemu Hentinen** Itä-Suomen elinvoimakeskuksesta ja kalakantoja seuraava tutkija ja yrittäjä **Aarno Karels**.

TOUKOKUU

RETKI: Taipalsaaren Suoniityt/ Ryngänsuon kosteikko ja lintutorni ti 19.5.2026 klo 17 – Taipalsaari, Haikkaanlahden urheilukenttä (Vitsaintie 1)

Haikkaanlahden kylä sijaitsee Taipalsaaren pääsaarella noin 5 km kirkonkylästä luoteeseen. Lappeenrantaan on matkaa noin 20 km. Kokoontuminen Haikkaanlahden urheilukentälle, josta siirrytään retkikohteelle noin 4 km. Ryngänsuon kosteikolta löytyy myös lintutorni ja laavu. Retken kesto on noin 2 tuntia.

KESÄKUU

NIITTYTALKOOT: la 6.6.2026 klo 10 alkaen niittoa ja haravointia – Lappeenranta, Niemisensaari (Riihilahdentie 514)

Riihilahden niittyjen rehevimpiä osia niitetään ja niitos vedetään pressuilla aumoihin. Talkoilun päälle on tarjolla kahvia ja virvoketta. Kimppakyytiä kannattaa kysyä, mikäli omaa kyytiä ei ole; Niemisensaareen on kaupungista matkaa reipas 15 kilometriä, joten fillarillakin matka käy. Vehkataipaleentien pientareet ovat pyöräilijän kannalta tosin harmillisen kapeat.

Luonnonkukkien päivän KASVIRETKI: Kärnäkosken linnoitus su 14.6.2026 klo 10 – Savitaipale, Linnoituksen pysäköintipaikka (Partakoskentie 872)

Kärnäkosken linnoitus on Savitaipaleen Kärnäkoskella sijaitseva bastionilinnoitus, jonka venäläiset rakennuttivat vuosina 1791–1793. Linnoituksen aluetta on laidunnettu lampaille, ja siellä kasvaa lukuisa joukko ketojen ja niittyjen kasveja – oivallinen kasviretken kohde siis! Retken kesto on noin 2 tuntia.

KASVIRETKI: Linnoituksen vallit ti 30.6.2026 klo 18 – Lappeenranta, Linnoitus, Saimaan luonnonsuojelukeskus (Katariinantori 6)

Linnoituksen perinteisellä kasviretkellä on tarjolla historiaa kukkivia valleja. Sotatulokkaiden, ikiaikaisten taikayrttien ja tärkeiden ravinto- ja maustekasvien ohella on nähtävissä kirjava joukko ketojen ja niittyjen kasveja. Retkellä todennäköisesti sivutaan alueella olevaa kulttuuri- ja luontopolkua, jolla voi myös omatoimisesti tutustua Linnoituksen historialliseen kasvimaailmaan.

ELOKU**NIITTYTALKOOT: niitoksen haravointia la 22.8.2026 klo 10 alkaen – Lappeenranta, Niemisensaari (Riihilahdentie 514)**

Kesän päätalkoot Luonnonperintösäätiön hallinnoimalla Riihilahden perinnetilalla. Riihilahden niityt pyritään niittämään ennakkoon niin, että heinä ehtii sopivasti kuivahtaa haravointipäivään mennessä. Niitos kootaan siirtolavalle ja kuljetetaan Kukkuroinmäkeen kierrätykseen. Oman haravan (tai mieluummin haran) voi ottaa mukaan. Mikäli sinulla ei ole kulkuvälinettä, ota yhteyttä kimppekyytien järjestämiseksi! Kahvi- ja evästarjoilu.

NIITTYTALKOOT: niitto- ja haravointitalkoot ti 25.8.2026 klo 17 – Lappeenranta, Joutseno (Anolantie 59)

Anolan kedon niitto- ja haravointitalkoot Joutsenossa Anolan kylällä. Mikäli sää sallii, paikalta selvittää muutaman tunnin urakoinnilla. Kohde sijaitsee noin viisi kilometriä Joutsenon kirkolta etelään; mikäli sinulla ei ole kyytiä, ota yhteyttä ja mietitään kimppekyydityksiä! Kahvi- ja evästarjoilu.

RETKI: Simolan vanha asema ja lähiympäristö la 29.8.2026 klo 10 – Lappeenranta, Simolan asema (Vesitornintie 73)

Elokuun lopussa vietetään Suomen luonnon päivää! Yhdistyksen retkikohteena on vanhan rautatieaseman pihapiiri ja läheinen radanvarsi Simolassa. Retken lopuksi tai sen jälkeen on mahdollisuus tutustua läheiseen Alakoskeen ja pistäytyä vaikka sen laavulla. Ohjatun retken kesto on noin 2 tuntia.

SYYSKUU

ETÄLUENTO: ”Sienten merkitys” ti 29.9.2026 klo 18 – Lappeenranta, Kaakkois-Suomen Martat (Valtakatu 45)

Matti Vuento on biokemisti, Jyväskylän yliopiston biokemian emeritusprofessori ja tietokirjailija. Viime vuonna hän kirjoitti kirjan *”Hämmästyttävät sienet: Eliökunnan pimeää ainetta valaisemassa.”* Luennolla avataan sienten monimuotoista ja mielenkiintoista maailmaa. Luento järjestetään etäyhteyden kautta, mutta kuunteleminen järjestyy vain paikan päällä!

LOKAKUU

Syysvuosikokous ja LUENTO: Lappeenrannan kaupunkiniityt ti 27.10.2026 klo 17:30 – Lappeenranta, Linnoitus, Saimaan luonnonsuojelukeskus (Katariinantori 6)

Sääntömääräinen syysvuosikokous klo 17:30, erityisesti toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2027. Kokouksen perään klo 18 Lappeenrannan kaupungin puutarhuri **Laura Ratilainen** kertoo Lappeenrannan kaupunkiniityistä. Mitä ne ovat ja missä ne ovat – ja miksi sellaisia nykyisin tehdään?

MARRASKUU

LUENTO: Katseilta piilossa: maaperän hajottajien diversiteetti ja merkitys ti 17.11.2026 klo 18 – Lappeenranta, Kaakkois-Suomen Martat (Valtakatu 45)

Jyväskylän yliopiston vanhemman yliopistonlehtorin **Jari Haimin** erikoisalaa ovat maaperän hajottajat ja hajotustoiminta sekä laajasti selkärangattomat eläimet. Esityksessään hän lupasi kertoa, mitä kaikkia eläimiä huikean monimuotoiseen maaperän hajottajaravintoverkkoon kuuluu, ja kuinka paljon noita hajottajia on piilossa katseiltamme. Bonuksena keskitytään lierojen eli kastematojen elämän erikoisiin ja jopa yllättäviin piirteisiin. Lisäksi Jari kertoo, miten hajotus oikeastaan etenee ja mitkä tekijät sitä säätelevät. Sopivan ajankohtainen teema marraskuulle!

* * *

Päivitetyt tapahtumatiedot: <https://www.sll.fi/lappeenranta/tapahtumat>
Lisää tapahtumatietoja: <https://www.sll.fi/etela-karjala/tapahtumat>

Pien-Saimaa on meille rakas järvi

Raija Aura

Ihminen kaikessa viisaudessaan ja osaamisessaan on aika epeli muokkaamaan ja muuttamaan ympäristöään. Olipa kyse maasta, ilmasta tai vedestä. Tässä tarinassani suuntaan nyt katseeni Läntiselle Pien-Saimaalle.

Läntinen Pien-Saimaa on varsin herkkä muutoksille, koska se on matala ja vettä on vähän. Toinen, ehkä vielä merkittävämpi syy herkkyydelle on veden hidas virtaama ja vaihtuvuus sekä pitkä viipymä. Mieti, kun jätät vettä kannuun viikoksi, mitä tapahtuu. Läntisen Pien-Saimaan viipymä on lähes viisi vuotta.

Tiedämme, että luonnontilaisena Pien-Saimaa oli karu ja kirkasvetinen vesistö. Tiedämme, koska olemme tehneet paleolimnologisen tutkimuksen järven pohjasedimentin aikakirjoihin. Tutkimus perustuu

pohjaan hautautuneiden eliöiden, tässä tapauksessa piikkuoristen levien, jäänteisiin. Tutkimus avasi meille näkymän vuosikymmenien taakse.

Veden laadun muutos alkoi 1950-luvulla. Vähäravinteisen veden lajit alkoivat vähentyä ja runsasravinteisuutta suosivat lajit puolestaan runsastua. Mitä silloin tapahtui? Sotien jälkeen monenlainen kehitys pääsi vauhtiin. Soita ojitettiin metsätalousmaaksi. Jopa kokonaisia järviä tyhjennettiin, Pien-Saimaankin valuma-alueella useita. Muutos kiihtyi 1980-luvulla. Turvetuotanto, rakentaminen ja maatalouden tehostuminen keinolannoitteilla lisäsivät kuormitusta herkkään vesistöön. 2000-luvulla ilmastonmuutoksen vaikutuksesta leudot talvet sekä kuivat jaksot ja rankkasateet viimeistelivät sopan.

Pien-Saimaa rehevöityi, nuhraantuminen on varsin kuvaava ilmaisu. Muutokset näkyivät rannoilla ja vedessä. Vesi samentui, rannat ruovikoituivat, särkikalat lisääntyivät ja verkot limottuivat. Huoli kasvoi oireiden myötä.

Sitten tuli se sinilevätalvi 2008–2009: yksi ainut sinilevälaji *Dolichospermum* (ent. *Anabaena*) ”kukki” järvessä koko talven, lokakuun puolivälistä huhtikuun alkuun. Se oli niin poikkeuksellinen ilmiö ja viimeinkin pysäyttävä hetki. Jotain tarttee nyt tehdä!

Pien-Saimaan kunnostus käynnistyi ripeästi ja laaja-alaisesti huhtikuussa 2009. Ensitöinä olivat diagnoosi ja hoitosuunnitelma. Mitä on tehtävissä? Mitä työkaluja on käytettävissä? Mitkä toimenpiteet ja missä ovat vaikuttavimmat? Mistä resurssit kaikkeen? Kuka tekee mitään?

Urakkaa alkoi vetää Lappeenrannan kaupunki ja samaan laivaan hyppäsi saman tien viranomaisia, päättäjiä, tutkijoita, sidosryhmiä, yrityksiä, kansalaisjärjestöjä, maanomistajia, asukkaita ja vesistön käyttäjiä. Yhteinen suunta ja tavoite oli kaikille selkeä. Työnjako, osaaminen ja mahdollisuudet alkoivat selkiytyä. Rahoitukseen hyödynnettiin julkista ja EU-rahoitusta, säätiöitä, talkootyötä ja yksityistä rahaa. Keskeisiksi keinoiksi valuma-alueella valikoitui ulkoisen eli järveen tulevan kuormituksen vähentäminen. Vesialueella puolestaan virtausohjaus ja ravintoverkon muuttaminen hoitokalastuksen avulla sekä niitot ja ruoppaukset.

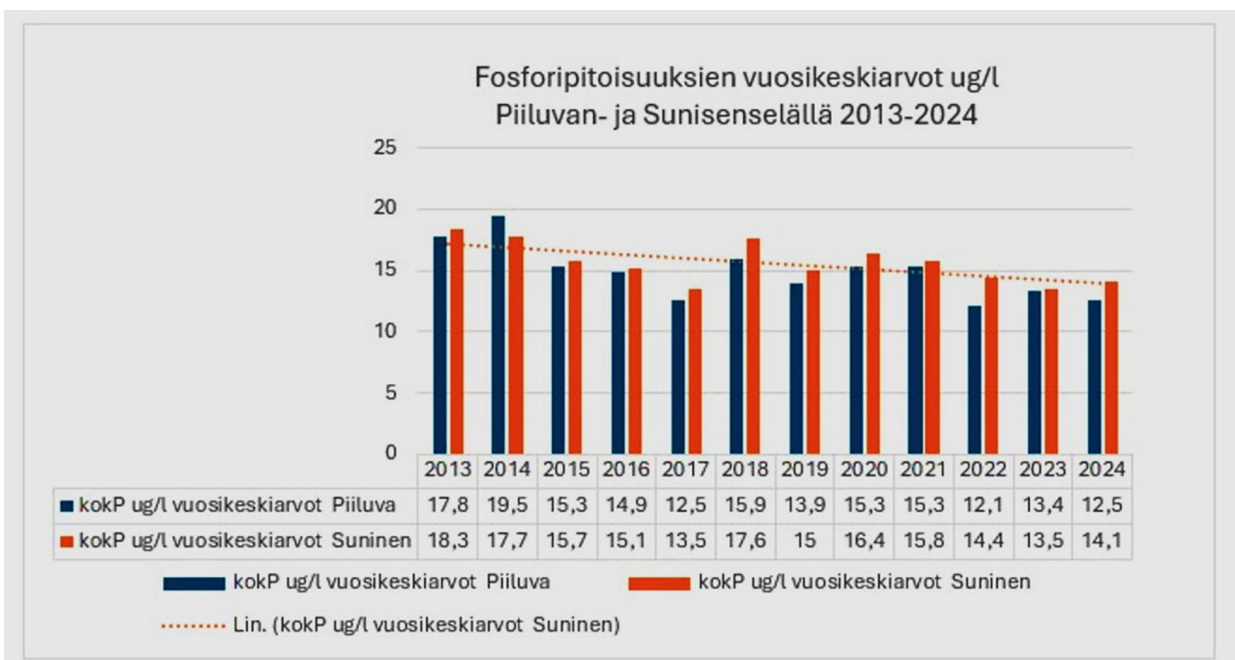
Suurin yksittäinen ponnistus oli Kivisalmen pumppaamon rakentaminen Lappeenrannan ja Taipalsaaren rajalle. Virtausohjaus oli keihäänkärki perusongelmaan eli veden hitaaseen virtaamaan. Pumpun lisävirtaama (10 m³/s) vauhdittaa veden vaihtuvuutta ja tuo myös tutkitusti parempilaatuista vettä Kivisalmen itäpuolelta sen länsipuolelle. Osui ja upposi! Tulokset näkyivät vedenlaadun mittauksissa jo samana vuonna 2015. Ravinnepitoisuudet alenivat, erityisesti pumppaamon lähialueilla Piiluvan- ja Sunisenselällä (kuva alla).

Kalaston hoito tähtäsi kalaston rakenteen ja ravintoverkon muutokseen. Hoitokalastus vähentää pohjaa pölyttäviä särkikaloja ja eläinplanktonia syövää pienikokoista salakkaa. Jälleen osui ja upposi! Vahvistunut eläinplanktonpopulaatio alkoi tehokkaammin laiduntaa kasviplanktonia ja levähaitat vähenivät. Hoitokalastuksen vaikutus näkyi veden kirkastumisena.

Toimenpiteet valuma-alueella olivat moninaiset ja kohteelle räätälöityjä ratkaisuja. Työtapojen muutoksia, jätevesijärjestelmien tehostamisia ja vesiensuojelurakenteita. Keskeinen tavoite on, että vesistöä kuormittavat valumat pidätetään visusti tallessa siellä, missä niitä tarvitaan eli pelloilla, metsässä ja puutarhassa ylläpitämässä ja lisäämässä satoa ja tuotantoa. Kukapa kallisarvoisia ravinteita tai orgaanista ainesta haluaa menettää rehevöittämään omaa järveä. Yli sata kosteikkoa tai muuta vesiensuojelurakennetta valuma-alueella, yksityisillä mailla ja tiluksilla kertovat vahvan viestin asukkaiden ja maanomistajien motivaatiosta ja sitoutumisesta vesiensuojelutyöhön.

Mitä jäi viivan alle? Mitä on saatu aikaiseksi? Ollaanko tyytyväisiä? Olikos se siinä sitten, kiitti ja hei! Tulokset ovat lupaavia, rohkaisevia ja kannustavia. Vesi on kirkastunut. Ravinnepitoisuudet ovat alentuneet. Levähaitat ovat vähentyneet. Ja mikä tärkeintä: rehevöityminen on pysäytetty ja suunta on kohti puhtaampaa ja kirkkaampaa vettä. Maalissa ei kuitenkaan vielä olla, mutta vahvasti oikealla tiellä. Heikkenemiskehitys jatkui yli viisikymmentä vuotta. Elpyminen vie vähintään yhtä kauan.

Meillä on edelleen työkalut kunnostamiseen hallussa. Motivaatio ja sitoutuminen ovat tallessa, suunnitelmia ja toimenpiteitä toteutettaviksi. Vesi on uusiutuva luonnonvara. Seuraava pisara voi aina olla kirkkaampi.

Muunlajiset ja me

Pirjo Iivanainen

Eläimet ovat useimmille ihmisille tuotenimiä, broileri on koipi muovikääreessä marketin hyllyllä, sika vaaleanpunainen lätkä lihatiskillä. Lammas on lampaanviulu ja kerä villalankaa. Näiden takana ovat kuitenkin elävät ja tuntevat olennot. Todellisuutta eläinten kärsimyksistä hämätään peittävillä termeillä. Ei puhuta tappamisesta, toisen elävän ja tuntevan olennon elämän

lopettamisesta. On vain kaataminen, lopettaminen, kannanhoito, nukutus jne.

Tappamisesta on näin tullut lihatehtaissa tapahtuvaa institutionaalista väkivaltaa, joka on häivytetty näkökentästämme lähes kokonaan. Lihateollisuus hämää ihmisiä idyllisillä kuvilla eläimistä ja niiden elinoloista. Ei puhuta täyteen ahdetuista elintiloista, kiduttavista teuraskuljetuksista tai nopean kasvun katkaisemista jaloista broilireilla. Tappamisen jälki ei yllä edes lompakoihimme, sillä eläintuotannon ilmastojalanjälki on aliarvioitu eikä se näy eläinperäisten maataloustuotteiden hinnoissa.

Tavoitteena lienee torjua epämukavuus, jota tietoisuus näistä asioista aiheuttaisi. Tämä tahallinen tietämättömyys ja myötätunnon tukahduttaminen ajavat ihmistä tekoihin, jotka tiedostettuina aiheuttaisivat häpeää ja syyllisyyttä. Nämä ovat kuitenkin tiettyyn rajaan asti tarpeellisia tunteita. Niiden puute johtaa epäoikeudenmukaisuuteen, moraalittomuuteen, luonnon piittaamattomaan riistoon ja vastuuttomuuteen muunlajisten kohtelussa.

Teollinen lihatalous edistää ilmastonmuutosta, joka uhkaa ekosysteemiä nopealla ja laajamittaisella romahtamisella. Karjankasvatus käyttää 80 prosenttia kaikesta maailman maataloustuotantoon varatusta maa-alasta. Se tuottaa myös suuret määrät metaania.

Metsästetty liha on piirun verran eettisempää, mutta silläkin on haittansa. Tappaessaan eläimiä luonnossa ihminen tuhoaa kollektiivista kulttuuriperimää tuhoamalla sen muistajia. Esimerkiksi metsäpeurat kulkevat vaellusreiteillään vuosi vuoden perään samoista paikoista, tietävät hyvät laidunalueet ja rauhalliset lepopaikat. Tieto näistä välittyy peurasukupolvelta toiselle. Erityisesti johtavien matriarkkojen tappaminen on laumalle tuhoisaa.

Muusta olevaisuudesta erillisyyttä ei ihmisellä ole. Meidän on tiedostettava syvällisesti eläinten ja yleensä luonnon itseisarvo ja oikeus olemassaoloon. Tiede ja tutkimus antavat eväitä kunnioittavampaan suhtautumiseen. Tunteet toimivat moraalisenä kompassina, jos uskallamme olla rehellisiä.

Hyvästijättö lintukodolle

Eija-Hilkka Anttila

I had a farm in Africa. Minulla oli farmi Afrikassa. Niin aloittaa **Karen Blixen** tunnetun kirjansa vuosistaan Afrikassa. Nyt kun olen sen tosiasian edessä, että minun on kirjoitettava pois sydämeni päältä oman ”maanosani” menetyks, ei kuulosta yhtä juhlaavalta aloittaa ”I had a cottage in Savo”, minulla oli mökki Savossa.

On kova paikka luopua paikasta, johon on kasvanut kiinni: sen maisemaan, sen ääniin ja sen paljon puhuvaan hiljaisuuteen – varsinkin siihen.

Huijaan itseäni muistelemalla niitä kohtaamisia, jotka eivät ole olleet kovin miellyttäviä (enkä tarkoita Blixenin tapaan leijonia tai sitoutumiskammoisia rakastajia) vaan esimerkiksi sitä hetkeä, jolloin välkähti majavan hammas kuutamossa pahaenteisesti ja palvomani suuri haapa alkoi kallistua kohti saunaani liiskatakseen sen tuhannen hirren päreiksi.

Eräänä yönä syvässä pimeydessä valon sytytettyäni huomasin vuoteellani muutaman senttimetrin päässä nenästäni muurahaisten armeijan vaeltavan kahden hirren välistä väylää pitkin. Ne tulivat kuin tyhjästä ja etenivät määrätietoisesti, kunnes kuulin ryhmänjohtajan huutavan: ”Takaisin. Ei täällä ole mitään.” Syntyi ruuhkainen kaksikaistainen, laantumaton liikenne, jonka julmasti tyrehdytin kauhealla kanelilla.

Aamulla menin saunalle vain huomatakseni sen muuttuneen suureksi ämyriksi, joka korvia huumaavasti surisi ja suorastaan värisi. Pian huomasin ampiaisen pimpiäisen piikkipyllypirulaisen ystävineen ja sukulaisineen kömpivän syvälle rakennuksen uumeniin.

Oli myös eräs varhainen kevät, jolloin yllättäen tunsin keittosopukassa outoa hentoa väljähtäneen oluen hajua. Arvoitus selvisi myöhemmin, kun kattolautojen yllä alkoi melske. Laulun sanoin ”ei siellä vintillä vitkasteltu, siellä on repäisevä meininki”. Pian kirkas silmä kurkisteli hirren ja laudoituksen välisestä raosta ja esiin ilmaantuivat pienet, mutta kauhistuttavan terävät kynnet. Näätä oli pesinyt kattovilloihin!

Hirvittävät, suorastaan paranormaalit paskan ja mätänevien saalisraatojen lemut ajoivat minut tuvastani aina siihen hetkeen asti, jolloin näin emon ottaneen söpöläisensä pesästä metsään. Lopuksi olisin halunnut oikein tassusta kiittää männyssä kisailevia poikasia, sillä kärsimykseni palkaksi maksoi vakuutusyhtiö uuden katon desinfiointineen ja puhtaine villoineen. Kädenojennukseeni poikaset reagoivat aggressiivisella sähinällä. Eipä ollut varaa loukkaantua, sillä niiden sukukuntahan on ollut seudulla kauemmin kuin minä, kurja kolonialisti. (Tekopyhä lause tuossa tuo, varsinaista hyvissignaalointia!)

Auttoiko ikävien muistelu luopumisen hetken lähestyessä? No ei yhtään. En tiedä, miten selviän, kun en enää voi taistella paha maailmaa vastaan kurjenmiekkojeni hehkuvalla kullalla.

PUSAN PULINAT on Lappeenrannan seudun luonnonsuojeluyhdistyksen jäsenlehti, joka on saanut nimensä saimaannorpasta (*Pusa saimensis*). Se eriytyi muista norpista paljon ennen Saimaan syntyä noin 10 000 vuotta sitten. DNA-tutkimukset viittaavat siihen, että saimaannorpan lähimpiä sukulaisia eivät ole Itämeren, Laatokan tai Vienanmeren norpat, vaan pohjoisamerikkalaiset norpat. Saimaannorppaa ehdotettiin omaksi lajikseen vuonna 2025, jonka jälkeen Kansainvälinen merinisäkästieteellinen seura hyväksyi saimaannorpan lajistatuksen. Se on Suomen ainoa kotoperäinen nisäkä.

- Lähde: Wikipedia

Saimaannorppa (*Pusa saimensis*)
lepäämässä kivellä Haukiveden Putkisalmessa
Rantasalmen kunnassa. Kuva: Linda Lötjönen
CC BY 4.0.

